

Συνοδευτικό Φύλλο Πληροφόρησης Εκπαιδευτικού

Εισαγωγή

Στους σημερινούς κινηματογράφους τα ηχητικά εφέ διαδραματίζουν έναν πολύ σημαντικό ρόλο για την συνολική εμπειρία της ταινίας. Το ίδιο συμβαίνει και στο θέατρο όπου τα ηχητικά εφέ σήμερα υλοποιούνται με τα τεχνολογικά μέσα της εποχής μας (ψηφιακοί ήχοι και ηχεία). Μήπως υπήρχαν ηχητικά εφέ και στο αρχαίο θέατρο; Ποιες τεχνικές μπορεί να χρησιμοποιούνταν εκείνη την εποχή; Ποιο θα ήταν το αποτέλεσμα των τεχνικών αυτών δεδομένης της ακουστικής των αρχαίων θεάτρων;

Δραστηριότητα 1

Η ιστοξερευνήση που θα διεξάγουν οι μαθητές θα αναφέρεται στις συσκευές που χρησιμοποιήθηκαν από τους Αρχαίους Έλληνες για την ενίσχυση της θεατρικής εμπειρίας με ηχητικά εφέ. Ανάμεσα στις συσκευές που αναμένεται να εντοπίσουν οι μαθητές βρίσκεται και το «βροντεϊόν», ένα αγγείο γεμισμένο με βότσαλα ή χαλίκια που χρησιμοποιούνταν για την προσομοίωση του ήχου της βροντής.

Δραστηριότητα 2

Στην δεύτερη δραστηριότητα ζητείται η ανακατασκευή μιας συσκευής παραγωγής ήχου. Η κατασκευή του βροντεϊού είναι εύκολη και μπορεί να γίνει με απλά υλικά. Αν οι μαθητές έχουν δει ή έχουν συμμετάσχει σε κάποιο σύγχρονο θεατρικό έργο και έχουν χρησιμοποιήσει κάποια αυτοσχέδια κατασκευή για τη δημιουργία ηχητικών εφέ, μπορούν να χρησιμοποιήσουν αυτή την κατασκευή για τις μετρήσεις τους.

Επειδή τα χαρακτηριστικά του ήχου της φωνής και του ήχου τέτοιων κατασκευών είναι διαφορετικά, διαφορετική διάρκεια, διαφορετική συχνότητα κ.τ.λ., αναμένεται να υπάρχει διαφορά στην διάδοση των δύο ήχων που θα φαίνεται στις μετρήσεις. Επίσης, οι συντελεστές της θεατρικής παράστασης μιλούν από το κέντρο της σκηνής ενώ οι συσκευές παραγωγής ήχου δεν μπορεί να είναι ορατές στον θεατή και η χρήση τους θα γίνεται εκτός της σκηνής. Η διαφορετική θέση θα επηρεάζει και την διάδοση του ήχου. Μια επιπλέον πτυχή των διερευνήσεων των μαθητών θα μπορούσε να είναι ο εντοπισμός της καλύτερης θέσης για την χρήση των συσκευών παραγωγής ήχου ώστε και να μην είναι ορατές στον θεατή αλλά και να έχουν το καλύτερο ηχητικό αποτέλεσμα.

Φύλλο εργασίας μαθητή

Δραστηριότητα 1 - Ιστοεξερεύνηση

Εισαγωγή

Η ιστοεξερεύνηση αυτή έχει ως στόχο την εισαγωγή σας στον κόσμο των αρχαίων θεάτρων και στην τεχνολογία που χρησιμοποιήθηκε στις αρχαίες παραστάσεις, ειδικά για την παραγωγή ηχητικών εφέ.

Εργασία

Αναζητήστε πληροφορίες στο Διαδίκτυο και στα βιβλία σας (π.χ. [Σοφοκλέους Τραγωδία: "Αντιγόνη" και "Φιλοκτήτης"](#)) για την τεχνολογία που χρησιμοποιήθηκε στις αρχαίες παραστάσεις. Συγκεκριμένα μπορείτε να χρησιμοποιήσετε τους παρακάτω ιστοτόπους:

<http://kotsanas.com/cat.php?category=09>

http://www.tmh.edu.gr/aet/thematic_areas/p317.html αλλά και ιστοτόπους που θα βρείτε στην αναζήτησή σας.

Επίσης, μπορείτε να αναζητήσετε τους τρόπους με τους οποίους δημιουργούνται ηχητικά εφέ στις σημερινές παραστάσεις με παραδοσιακά μέσα.

Παραδοτέο

Γράψτε μια μικρή αναφορά σε σχέση με την τεχνολογία που χρησιμοποιούνταν στο αρχαίο θέατρο εστιάζοντας στις κατασκευές που σχετίζονταν με τον ήχο και τα ηχητικά εφέ και αν υπάρχουν ομοιότητες με σύγχρονες αντίστοιχες τεχνικές.

Δραστηριότητα 2

Με βάση την διαδικτυακή αναζήτηση που κάνατε προσπαθήστε να δημιουργήσετε κάποια από τις κατασκευές που χρησιμεύουν για τα ηχητικά εφέ στα σύγχρονα ή τα αρχαία θέατρα.

Σε μια επίσκεψη σε ένα αρχαίο θέατρο μπορείτε να χρησιμοποιήσετε την κατασκευή αυτή όπως γινόταν και στις αρχαίες θεατρικές παραστάσεις.

1. Με τη χρήση των οδηγιών που παρέχονται από το δίκτυο ["Ακουστική των αρχαίων θεάτρων"](#) μπορείτε να μετρήσετε τη διάδοση του ήχου της κατασκευής σας σε διάφορα σημεία του θεάτρου.
2. Ακούγοντας το ηχητικό εφέ που παράγεται συγκρίνετέ το με αυτό που έχετε συνηθίσει στον κινηματογράφο ή σε σύγχρονες θεατρικές παραστάσεις.
3. Τι εντύπωση πιστεύετε ότι έκανε στις αρχαίες παραστάσεις η χρήση των ηχητικών εφέ;
4. Με τη χρήση των οδηγιών που παρέχονται από το δίκτυο ["Ακουστική των αρχαίων θεάτρων"](#) μπορείτε να μετρήσετε τη διάδοση του ήχου της ομιλίας σε διάφορα σημεία του θεάτρου. Υπάρχει διαφορά μεταξύ της διάδοσης της ομιλίας και της διάδοσης του ήχου των κατασκευών που δοκιμάσατε;